

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU – H 2

Koulun yhteystiedot:
Savonlinnan normaalikoulu
PL 86
(Kuninkaankartanonkatu 5)
57100 Savonlinna

Yhteystiedot – ja lisätietoja
löytyy osoitteesta:
<http://snor.fi>

SNOR

University of Eastern Finland

Sisällys

OHJATTU HARJOITTELU	2
2310215 OPETUKSEN PERUSTEIDEN HARJOITTELU (H2), 7 OP	4
1. Opetuksen perusteiden harjoittelun tavoitteet ja lähtökohdat.....	4
2. Harjoittelun sisällöt ja suorittaminen.....	4
2.1. Sisällöt.....	4
3. Harjoittelun suorittaminen	5
3.1. Ennakkotehtävä.....	5
4. Opetuksen suunnittelu ja toteutus	5
5. Opetuksen seuraaminen ja analysointi.....	7
6. Koulun muu toiminta.....	10
7. Ohjaus ja palaute.....	10
8. Raportti	13
9. Opetuksen perusteiden harjoittelun arviointi.....	13
9.1. Harjoittelun hyväksyminen	13
10. Opetuksen perusteiden harjoittelun arviointikriteerit.....	14
11. Opetuksen perusteiden harjoittelun ohjeellinen kuormittavuus.....	15

OHJATTU HARJOITTELU

Ohjatun harjoittelun keskeinen tavoite on valmistaa opettajaopiskelija tehtäviin, joita hän tulevaisuudessa kohtaa. Opettajan pedagogisissa opinnoissa opiskelija perehtyy erilaisiin kasvatusta, opetusta ja oppimista koskeviin teoreettisiin näkemyksiin. Ohjatussa harjoittelussa osana pedagogisia opintoja hän soveltaa näitä teorioita kahdensuuntaisesti: teoriasta käytäntöön ja käytännöstä teoriaan. Tällä tavalla opiskelija oppii tunnistamaan erilaisia kasvun ja oppimisen ilmiöitä sekä jäsentämään niitä teoretietoa hyödyntäen. Teorioita tarvitaan siis työvälineiksi selittämään ja ymmärtämään opetustilanteita. Ohjatussa harjoittelussa kehitetään opiskelijan pedagogista ja didaktista ajattelua, joka muodostaa siteen teorian ja käytännön välillä. Tieteelliseen tutkimukseen perehtymällä ja omakohtaisella tutkimuksella opettajaopiskelija hankkii taitoja oman työnsä tutkimiseen eli reflektiiviseen ammattikäytäntöön. Ohjatun harjoittelun eräänä tavoitteena on, että opiskelija omaksuu tutkivan asenteen ja työtavan toiminnassaan.

Ohjattu harjoittelu on vaiheittain etenevä prosessi, jossa opettajaopiskelija perehtyy opettajan monipuolisiin ja kompleksisiin osaamisalueisiin ohjaajien avulla. Harjoittelutoiminnot sisältävät opetus- ja oppimistilanteiden ohjattua ja vapaamuotoista seuraamista, analysointia, yksin ja yhteistoiminnassa pidettyjä oppitunteja sekä koulun muuhun toimintaan perehtymistä. Orientoivassa harjoittelussa opettajaopiskelija tutustuu kouluun, oppilaisiin ja opettajan työhön. Opiskelija alkaa rakentaa omaa pedagogista käyttöteoriaansa ja ammatillista identiteettiään. Opetuksen perusteiden harjoittelujaksolla painopiste on opetuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Opiskelija kehittää edelleen käyttöteoriaansa yhdistämällä saamansa käytännön kokemuksen teoreettiseen opetusta ja oppimista koskevaan tietoon. Syventävän vaiheen harjoittelussa opettajaopiskelija aikaisempia harjoittelujaksoja itsenäisemmin suunnittelee ja toteuttaa opetusta erilaisissa opiskelu- ja toimintaympäristöissä. Opiskelija kehittää edelleen reflektiotaitojaan ja harjaantuu kriittisesti arvioimaan omaa toimintaansa eri näkökulmista.

Ohjattua harjoittelua voidaan jäsentää opettajan ammattitaitoon liittyvien ydinosaamisalueiden avulla. Opettajan taitojen voidaan ajatella kietoutuvan kahden ytimen – didaktisen ja pedagogisen osaamisalueen – ympärille. Nämä ovat keskeisesti mukana kaikissa opetus- ja oppimistilanteissa. Opiskelijan toimintaa tarkastellaan myös johtajuuden, vuorovaikutuksen, yhteisöllisyyden, yhteiskunnallis-kulttuurisuuden ja eettisyyden näkökulmista. Opettajan osaamisalueille on tyypillistä, että ne ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Opettajaopiskelija saa didaktisista ja pedagogisista opinnoista tiedollisen pohjan oppilaiden oppimisen ja kasvun kehittämiseksi. Lisäksi opettajaopiskelija tarvitsee monipuolista vuorovaikutusosaamista opetus- ja oppimistilanteiden johtamisessa ja ohjaamisessa sekä työrauhan luomisessa ja ylläpidossa. Vuorovaikutus- ja johtamistaitojen pohjalta harjoittelussa pyritään saamaan oppimisprosessit toimimaan tuloksellisesti ja rakentamaan oppimiselle suotuisia ympäristöjä. Olennaista on nähdä opetus- ja oppimistapahtuma opettajan ja oppilaiden areenana, jossa toimitaan yhteisöllisesti niin, että oppijan oppimaan oppiminen, osaaminen ja hyvinvointi edistyy parhaalla mahdollisella tavalla. Tämän lisäksi opiskelija saa kokemuksia yhteistyöstä oppilaiden perheiden ja monialaisen oppilashuollon kanssa. Yhteisöllisyyteen liittyy myös osallisuus, jossa oppilaita rohkaistaan toimimaan oman oppimisensa aktiivisina osapuolina. Erityisesti harjoittelun loppuvaiheessa opettajaopiskelija saa valmiuksia ymmärtää oman toimintansa yhteiskunnallis-kulttuurista

vaikuttavuutta.

Eettinen osaaminen ilmenee opettajan työn eettisten periaatteiden sisäistämisenä ja arvovaikuttamisena, jossa opettaja auttaa oppilasta maailmankatsomuksen rakentamisessa. Opetus- ja oppimisteoreettinen osaaminen on opettajan profession perusta. Ohjatussa harjoittelussa opettajaopiskelijan odotetaan kykenevän perustelemaan tekemänsä ratkaisut paitsi saamansa kokemuksen pohjalta myös tutkimus- ja teoriaperusteisesti. Ohjattu harjoittelu päättyy metarefleksioon, jolloin opettajaopiskelija esittelee oman opetusfilosofisen näkemyksensä ja käyttöteoriaansa kaikissa harjoittelujaksoissa kertyneen aineiston pohjalta.

Reflektiivisyydellä ymmärretään omien ennakoasenteiden, uskomusten, tunteiden ja kokemusten kriittistä pohdintaa. Refleksion avulla voidaan tulla tietoiseksi omista toimintatavoista ja niiden ehdoista. Refleksion oppiminen tapahtuu vähitellen pedagogisten opintojen kuluessa ja se vaatii ohjaamista, palautetta ja opettajaopiskelijan syvällistä paneutumista oman toiminnan ja sen perusteiden itsearviointiin koulutuksen aikana. Reflektiivisyys kehittyy teknisestä tapahtumien ja kokemusten kuvailusta niiden kriittiseen pohdintaan. Reflektioprosessin tavoitteena on oman käyttöteorian, kasvatus- ja opetusfilosofian, yleisten ajattelutaitojen sekä viime kädessä oman opettajaidentiteetin ja opettajana toimimisen kehittäminen.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU

H2 -harjoittelun ajankohta on viikot 36–44.

Harjoittelun toimintaohjelma ja harjoitteluun liittyvät lomakkeet löytyvät osoitteesta <http://snor.fi> Kohdasta ohjattu harjoittelu löytyy myös **sähköinen harjoittelukalenteri**, jossa ilmoitetaan kaikki tärkeät päivämäärät. Kalenteri tulee tarkistaa päivittäin, koska muutoksista ilmoitetaan siellä.

H2-harjoitteluun liittyvissä ongelmatilanteissa tulee ensisijaisesti kääntyä ohjaavan luokanlehtorin puoleen.

Opetusharjoittelusuunnitelmaa koskevat huomautukset, kysymykset ja ehdotukset sekä luokkajakoa koskevat kysymykset osoitetaan lehtori Sirpa Koivuniemi-Luoma-aholle sirpa.koivuniemi@uef.fi

Sairaustapauksissa opiskelija ilmoittaa poissaolostaan mahdollisimman pian ohjaavalle opettajalle, jonka kanssa sovitaan korvaavuuksista. Muut poissaoloanomukset toimitetaan henkilökohtaisesti rehtori Mikko Ripatille mikko.ripatti@uef.fi.

2310215 OPETUKSEN PERUSTEIDEN HARJOITTELU (H2), 7 OP

Teema: Oppiva yhteisö

1. Opetuksen perusteiden harjoittelun tavoitteet ja lähtökohdat

Suoritettuaan Opetuksen perusteiden harjoittelu -harjoittelujakson opiskelija osaa soveltaa opetussuunnitelmaa opetusta ja kasvatusta ohjaavana asiakirjana. Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida opetustaan soveltaen oppimisteorioita sekä käyttää opetuksessaan erilaisia opetusmenetelmiä, työtapoja sekä tieto- ja viestintäteknologiaa. Opiskelija tunnistaa oppilaiden erilaisia oppimistarpeita ja osaa rakentaa tarkoituksenmukaisia opiskeluympäristöjä ja yleisen tuen muotoja. Opiskelija osaa ohjata oppilaiden opiskelutaitojen kehittymistä ja arvioida oppilaiden opiskelu- ja oppimisprosessia sekä oppimisen tuloksia. Opiskelija tunnistaa ja osaa kuvata moniammatillisen yhteistyön toimintatapoja ja arvioida jaetun asiantuntijuuden merkitystä työyhteisössä. Opiskelija osaa soveltaa yhteisopettajuutta opetuksessaan. Opiskelija osaa reflektoida opetuskokemuksiaan, oppijoita, oppimista ja opetusmenetelmiä koskevan praktisen ja teoreettisen tiedon avulla.

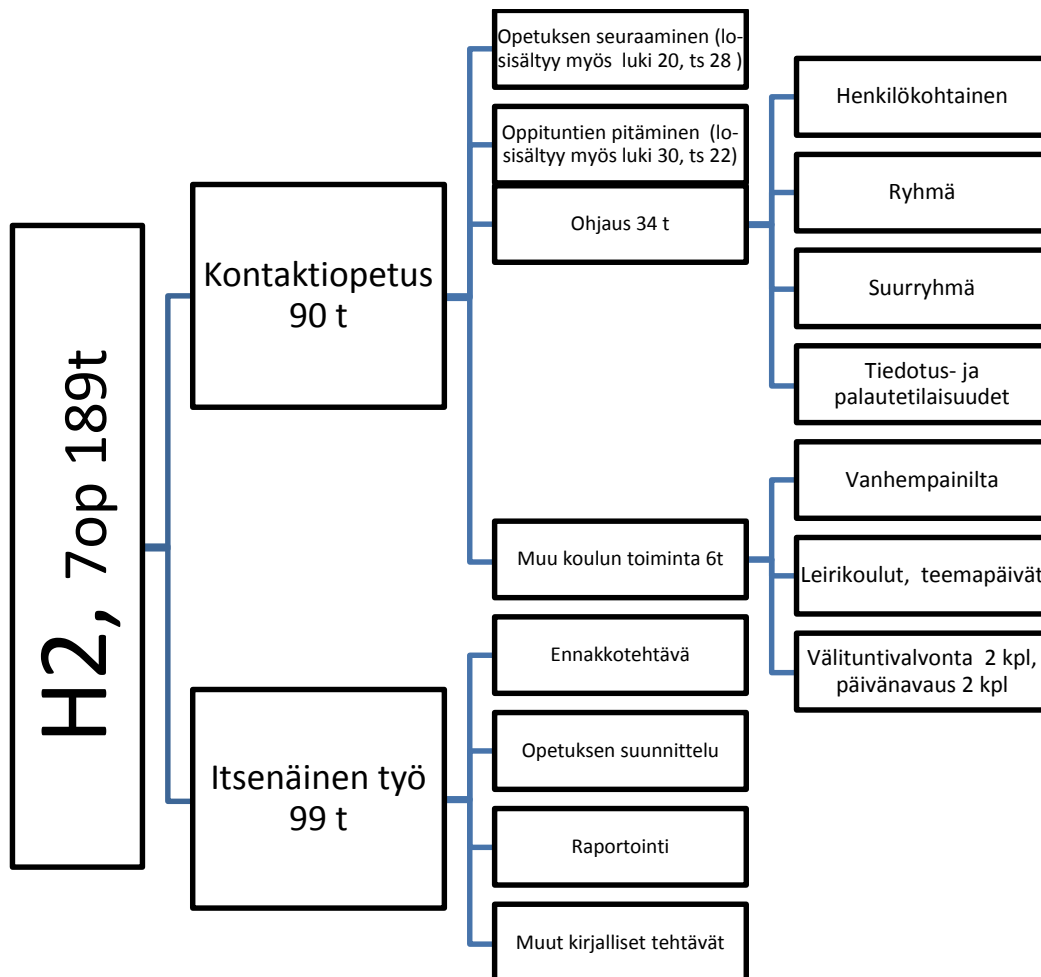
Opetuksen perusteiden harjoittelu (H2) suoritetaan opintojakson Yhteisöllisen oppimisprosessin perusteet yhteydessä. Lähtökohdiana on opetus- ja opiskeluprosessin suunnittelun, ohjauksen ja arvioinnin opetus- ja oppimisteoreettiset näkökulmat, jotka harjoittelun aikana konkretisoituvat. Edellytyksenä osallistumiselle Opetuksen perusteiden harjoittelu (H2) –harjoittelujaksolle on se, että luokanopettajaopiskelijan, erityisopettajaopiskelijan ja luokanopettajan ja matemaattisten aineiden opettajaopiskelijan sivuaine Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot on loppuvaiheessa. Harjoitteluun voi osallistua, kun suoritettuna on 50 opintopistettä monialaisista opinnoista. Aineenopettajaopiskelijat ja opinto-ohjaajakoulutuksen ne opiskelijat, joilla on sivuaineena perusopetuksessa opetettava aine, voivat osallistua harjoitteluun kun oman pääaineen (perusopetuksessa opetettavan aineen) aineopintokokonaisuus on loppuvaiheessa. Harjoitteluun voi osallistua, kun suoritettuna on vähintään 40 opintopistettä pääaineesta (opetettavasta aineesta).

2. Harjoittelun sisällöt ja suorittaminen

2.1. Sisällöt

Opiskelija tutustuu opetussuunnitelmaan opetusta ja kasvatusta ohjaavana asiakirjana sekä perehtyy opettajan perustehtäviin ja niiden hoitamiseen. Opiskelija analysoi oppitunteja. Opiskelija suunnittelee yksin ja yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa opetusta ja toteuttaa sitä käyttäen erilaisia opetusmenetelmiä, työtapoja sekä tieto- ja viestintäteknologiaa. Opiskelija hyödyntää opetuksessaan yleisen tuen muotoja. Opiskelija harjoittelee ryhmän ohjaamisen taitoja. Opiskelija tutustuu moniammatillisen yhteistyön toteutukseen koulussa. Opiskelija arvioi oppilaiden edistymistä sekä omaa toimintaansa. Opiskelija kirjaa reflektointinsa ammatillisen kasvun portfolioon.

Yhden opiskelijan osalta

3. Harjoittelun suorittaminen

3.1. Ennakkotehtävä

Opiskelija laatii opintojaksojen Yhteisöllisen oppimisprosessin perusteet ja Opetuksen perusteiden harjoittelu yhteisen ennakkotehtävän ohjeiden mukaan ja liittää sen ammatillisen kasvun portfolioonsa.

4. Opetuksen suunnittelu ja toteutus

Opetuksen perusteiden harjoittelussa keskeistä on opetuksen perustaitojen kuten suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin harjoittelu. Opetuksen toteutuksessa olennaista on oppilaiden motivointi ja aktivointi, erilaiset opetusmenetelmät ja vaihtelevat työtavat, tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen opetuksessa, opiskelutapahtuman johtaminen sekä erilaisten oppilaiden ja

opiskelustrategioiden huomioon ottaminen. Lisäksi harjoittelussa kiinnitetään huomiota yleisen tuen muotoihin opetuksessa.

Opiskelija tutustuu koulun opetussuunnitelmaan opettavien aineiden näkökulmasta ja suunnittelee opetuksensa opetussuunnitelman pohjalta. Opiskelija arvioi käytössä olevaa oppimateriaalia suhteessa opetussuunnitelmaan. Harjoittelun kuluessa opiskelija perehtyy oppilaan osaamisen arviointiin. Opetuksessa luodaan edellytyksiä oppilaiden itsearvioinnin kehittymiselle. Arvioinnin tulee perustua koulun opetussuunnitelmaan. Harjoittelun aikana opiskelijat tutustuvat tieto- ja viestintäteknologian sekä sähköisten oppimateriaalien ja palvelujen käyttöön opetuksessa sekä pohtivat niiden pedagogisia mahdollisuuksia ja rajoituksia.

Harjoittelujakson aikana opettajaopiskelija opettaa 22 - 30 oppituntia (Joensuun aineenopettajaopiskelijat 13 x 75 min.) riippuen koulutusohjelmasta. Luokanopettaja ja erityisopettajaopiskelijat opettavat tieto- ja taitoainetta sekä harjoittelevat lukemaan ja kirjoittamaan opettamista. Aineenopettajat harjoittelevat omassa aineessaan/ omissa aineissaan.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU – LUOKISSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ

Rinnakkaisluokkien harjoittelijoiden edellytetään tekevän yhteistyötä suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa sekä hyödyntävän esim. luokkarajat ylittävät tuokiot, tunnit, opetuskokonaisuudet ja eheyttävät oppimiskokonaisuudet. (ryhmittely tehdään pedagogisin perustein).

Monialainen oppimiskokonaisuus - **Suomi 100 -teemalla.**

Lisäksi koulun muuta toimintaa suunnitellaan sekaryhmissä aineenopettajien ja luokanopettajien kesken.

Jokaisesta oppitunnista laaditaan kirjallinen tuntisuunnitelma, joka toimitetaan ohjaavalle opettajalle sovittuna aikana. Osa opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta tehdään sekaryhmissä (luokanopettajaopiskelijat, erityisopettajaopiskelijat, aineenopettajaopiskelijat ja opinto-ohjauksen opiskelijat).

5. Opetuksen seuraaminen ja analysointi

Opiskelijat seuraavat ohjatusti 20 - 28 oppituntia (Joensuun aineenopettajaopiskelijat 12 x 75 min.) riippuen koulutusohjelmasta. Seuraamiseen voi liittyä yhteisopettamista tai resurssiopettajana toimimista. Opetuksen loogisen ja joustavan etenemisen turvaamiseksi opiskelija seuraa omaa tuntia edeltävän ns. pohjatunnin. Opetusta seurattaessa tehdään havainnoja luokan tai ryhmän sekä opettajan työskentelystä. Havainnoista tehdään muistiinpanoja ja seuraamisen apuna käytetään valmiita seurantatehtäviä. Havainnoista keskustellaan ohjaavan opettajan pitämässä ohjaustilaisuuksissa.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU – OPETUKSEN SEURAAMINEN (lo 20t, ts 28t)

Tavoitteellinen seuraaminen perustuu oppitunnin seurantatehtäviin, joista sovitaan ohjaavan opettajan kanssa. Seuratuista tunneista keskustellaan ryhmäohjauksissa. Omaa opetusta edeltävä oppitunti (pohjatunti) on seurattava.

Opiskelijat sopivat keskenään luokan oppilaiden jakamisen tutustumista ja havainnointia varten. Tärkeää on, että kaikki luokan oppilaat tulevat observoiduiksi suunnitteluviikon aikana. Seuraamisen tukena voi käyttää **oppilaan toiminnan observointilomaketta**.

Seuraamiset kirjataan erilliseen **seurantakorttiin** ja varmennetaan ohjaavan opettajan nimikirjoituksella. Seurantakortti palautetaan harjoittelun lopussa normaalikoulun kansliaan.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU – OPETUKSEN SUUNNITTELU

Jokaisesta opetettavasta aineesta laaditaan jaksosuunnitelma, johon sisältyy integraatiota ja eriyttämistä **yleisen tuen** keinoin. Jaksosuunnitelmasta tulee käydä ilmi yleiskuvaus opetuksen etenemisestä opetusvuoron aikana sekä opiskeluympäristön kuvaus. Suunnitelmaan sisällytetään luokkaa koskevat kasvatukselliset tavoitteet. Harjoittelussa käytetään ja kokeillaan monipuolisesti eri työtapoja. Nämä kirjataan jaksosuunnitelmaan.

Opiskelija perehtyy oppimisen arviointiin sisällyttämällä jaksoon ja **jaksosuunnitelmaan** opettamiensa aineiden arviointiosuuden. Jaksosuunnitelmaan tulee sisältyä oppilaiden opiskelun ja oppimisprosessin sekä oppimistulosten arviointia.

Jaksosuunnitelmat jätetään ohjaajille hyväksyttäväksi sovittuun määräaikaan mennessä. Hyväksytty **opetustilanteen suunnitelma** on edellytys oppitunnin pitämiselle.

Koulun opetusmateriaalin käytöstä ja lainaamisesta sovitaan aina ohjaavan lehtorin kanssa. Lainaaja on vastuussa kaikesta lainaamastaan koulun opetusmateriaalista ja sen palauttamisesta.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU - LUKEMAAN JA KIRJOITTAMAAN OPETTAMINEN (1o)

H2-harjoittelun yhteydessä tutustutaan myös lukemaan ja kirjoittamaan opettamiseen, joka toteutetaan seuraavin järjestelyin:

H2-harjoittelun **ensimmäisille luokille (1.1k)** sijoitetut äidinkielen pääaineen harjoittelijat opettavat vastuuviikkoperiaatteella yhden kokonaisen viikon äidinkielen oppitunnit 8t. Vastuuviikot ovat viikoilla 37–40. Muut opiskelijat osallistuvat toimintaan seuraamalla lukemisen ja kirjoittamisen opettamista kaksi tuntia (2 t) (eri vaiheet) sekä osallistuvat niiden palautekeskusteluihin. Samoin he osallistuvat kahden oppitunnin (2 t) yhteissuunnitteluun ja toteutukseen opiskelijaryhmän kanssa viikoilla 41 tai 42 erillisen ohjeistuksen mukaan. Opiskelijat valmistautuvat antamaan palautetta seuratuista tunteista.

Lukemaan ja kirjoittamaan opettamisesta järjestetään seuraavat ohjaukset

Aloitussuuryhmäohjaus to 7.9. klo 8.00–9.00 normaalikoulun sali

Suunnittelun ohjaus 1 - ke 11.10 klo 13.15–14.45 1a/KiPy a-luokat, 1b/SaMe b-luokat

Suunnittelun ohjaus 2 - ke 18.10. klo 13.15.–14.45 paikka sama kuin edellä

Suunnittelun ohjaus 1 - pidettävä tunti ma 16.10. klo 11.15–12.00 ja palaute perään

Suunnittelun ohjaus 2 - pidettävä tunti ma 30.10. klo 11.15–12.00 ja palaute perään

Palautetilaisuus to 2.11. klo 8.00-9.30 normaalikoulun sali

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU – VASTUUPÄIVÄ (1o)

H2-harjoittelun loppupuolella harjoittelija **vastaa kokonaisen työpäivän suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista**. Työpäivä noudattaa harjoitteluluokan työjärjestystä, ellei ohjaavan opettajan kanssa sovita toisin. Työpäivä voi sisältää myös osin harjoiteltavien pääaineiden opetusta sekä tukiopetusta. Kaikkien harjoittelijoiden edellytetään olevan mukana luokan toiminnassa omaa vastuupäivää edeltävänä koulupäivänä.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU - OPPITUNTIEN TALLENTAMINEN (2)

Jokainen harjoittelija huolehtii siitä, että häneltä **nauhoitetaan kaksi (2)** opetustilannetta jakson eri vaiheissa. Tallenteen arvioinnissa käytetään **sanattoman viestinnän ja kuvanauhan itsearviointilomakkeita**. Opiskelija valitsee tallenteista ryhmäohjauksessa katsottavat kohdat, jotka liittyvät opiskelijan henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Tallenteista keskustellaan luokassa harjoittelevien opetusharjoittelijoiden ja ohjaajan kanssa yhdessä. Tallenteet toteutetaan yhteistyössä luokassa harjoittelevien kanssa.

6. Koulun muu toiminta

Opiskelijat osallistuvat ohjatusti oppituntien ulkopuoliseen toimintaan koulussa 6 tuntia. Muuhun toimintaan luetaan luokan ja/tai koulun tapahtumien suunnittelu ja toteuttaminen, vanhempainilaisuudet, välituntivalvonnat (2 kpl) ja muut valvontatehtävät, päivänavaukset (2 kpl), teemapäivät, retket sekä muu koulun toiminta.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU – HARJOITTELUUN SISÄLTYVÄ KOULUN MUU TOIMINTA(6t)

H2-harjoittelussa perehdytään myös opettajan varsinaisten oppituntien ulkopuoliseen työalueeseen seuraavien tehtävien osalta;

- 2 välituntivalvontaa ohjaavan opettajan vuoroilla
- koko koulun päivänavaukset torstaisin klo 9.45 yht. (1t)
- koko koulun vanhempainilta ke 20.9. (1t)
- syysliikuntapäivä ke 27.9. (4t)
tai
- mahdolliset ilta-, yö- ja leirikoulut
- muut mahdolliset tehtävät

Oppituntien ulkopuolisista tehtävistä sovitaan tarkemmin ohjaustilaisuuksissa.

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua yö- tai leirikouluihin, jos luokalla tällainen järjestetään. Näiden kustannuksista ja korvaavuuksista harjoittelun osalta tiedotetaan erikseen.

7. Ohjaus ja palaute

Ohjaus kohdistuu opettajaopiskelijan pedagogisen ajattelun ja toiminnan sekä ammatti-identiteetin kehittymiseen. Ohjauksen muotoja ovat yksilöohjaus, ryhmäohjaus sekä suurryhmäohjaus. Palautetta pitämistään tunneista opiskelija saa henkilökohtaisessa ohjauksessa sekä ryhmäohjauskeskusteluissa. Lisäksi opiskelija pyytää oppituntia seuraavilta opiskelijoilta vertaispalautetta vähintään kaksi kertaa harjoittelun aikana. Saatuja palautteita hyödynnetään raportissa.

Yksi keskeisistä työtavoista ovat ohjaavan opettajan johdolla pidettävät ryhmäohjaukset, joissa keskustellaan mm. seuraavista aiheista: opetuksen sisällöt, luokan tai opetusryhmien esittely, opiskeluympäristö, oppituntien seurantatehtävät, jaksosuunnitelmien tarkastelu, opetusmenetelmät ja työtavat sekä raportin ja portfolion laadintaan ja esittelyyn liittyvät asiat. Suuryhmäohjauksiin kuuluvat aloitus- ja päätösseminaarit. Suuryhmäohjauksissa tutustutaan muun muassa opetus- ja opiskeluprosessin suunnitteluun, yleisen tuen kysymyksiin sekä opettajan työn ja oppilaitoksen erityiskysymyksiin.

Ohjausta opiskelijat saavat yhteensä 34 tuntia, johon sisältyy Joensuussa luokanopettaja- ja erityisopettajaopiskelijoilla Soveltavan kasvatustieteen ja opettajankoulutuksen yksikön (SKOPE:n) lehtorin antamaa ohjausta kahdessa didaktisessa aineessa 3 tuntia kummassakin. Ohjaustuntien jakautuminen henkilökohtaiseen ohjaukseen, ryhmäohjaukseen ja suuryhmäohjaukseen ilmoitetaan koulutusohjelmakohtaisissa toimintasuunnitelmissa. Opiskelijat antavat verkkopalautteen ennen koko harjoittelujakson palautetilaisuutta.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU – OHJAUS (34t)

Ohjauksen järjestäminen ja aihepiirit

Ohjauksesta vastaavat harjoittelukoulun lehtorit ja opettajat sekä didaktiikan lehtori. Ohjausta annetaan henkilökohtaisena ja ryhmäohjauksena (lo 18t, ts 24t). Ohjaustilaisuudet ovat osa harjoittelutoimintoja, joten niissä **läsnäolo on välttämätön**.

Harjoittelukoulun lehtoreiden luokkakohtaisia tai luokkatasokohtaisia ryhmäohjausaiheita ovat

- henkilökohtaiset harjoittelutavoitteet
- opetuksen tavoitteellinen seuraaminen
- opetussuunnitelma ja opetusaiheiden antaminen
- harjoittelujakson yleissuunnittelu, opetustilanteen suunnittelu
- työtavat
- opiskelu- ja oppimisprosessin sekä oppimisen tulosten arviointi
- normaalikoulun tilat ja opetusvälineet, havainnollistaminen
- luokan oppilaat ja yleinen tuki
- moniammatillinen yhteistyö ja jaettu asiantuntijuus
- seuratut oppitunnit, esiin nousseet havainnot ja kysymykset
- kuvanauhatalenteet
- jakson palautekeskustelu
- oman luokan best practices

Aineenopettajat antavat lisäksi ryhmäohjausta, jonka ajankohdista ja sisällöistä ilmoitetaan erikseen. Myös didaktiikan lehtorit antavat ohjausta oman työsuunnitelmansa mukaisesti. Ilmoitettuihin **ainekohtaisiin didaktiikan lehtorin ryhmäohjauksiin on osallistuttava**.

Suurryhmäohjaukset 10t

Kaikille harjoitteluun osallistuville järjestetään tiedotus- ja palautetilaisuuksia sekä suurryhmäohjauksia seuraavasti:

- **Info** ma 4.9. klo 8.15–9.45, A118, lehtorit Sirpa Koivuniemi-Luoma-aho ja Kirsi Kaiponen
- **Opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi** ke 6.9. klo 14.15–15.45 luokka-asteittain normaalikoululla
- **OPS2016** ke 13.9. klo 14.15 -15.45. normaalikoulun sali, perusasteen rehtori Heli Lepistö,
- **Tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuudet opetuksessa** ma 18.9. klo 8.15-9.45 A 216, It-suunnittelija Aleksi Komu

Harjoittelun päätös ja best practices ke 1.11. klo 14.15-15.45, normaalikoulun sali

Lo-opiskelijoille lisäksi luki-kurssin ohjaukset ks. sähköinen kalenteri ja luki-ohjeistus s. 9

8. Raportti

Opiskelija laatii ohjeiden mukaan opintojaksoista Yhteisöllisen oppimisprosessin perusteet ja Opetuksen perusteiden harjoittelu yhteisen raportin. Raportissa opiskelija pohtii, arvioi ja rakentaa omaa pedagogista käyttöteoriaansa. Opiskelija laatii raportin opintojakson ja harjoittelun lopussa. Opiskelija tallentaa opintojakson ja harjoittelun materiaalit portfolioonsa ja hyödyntää niitä raportin kirjoittamisessa. Raportti liitetään osaksi ammatillisen kasvun portfolioa ja sitä käytetään seuraavilla opintojaksoilla ja harjoitteluissa ammatillisen kasvun arvioinnin välineenä.

9. Opetuksen perusteiden harjoittelun arviointi

9.1 Harjoittelun hyväksyminen

Harjoittelujakso arvioidaan asteikolla **hyväksytty/hylätty**. Arviointi perustuu harjoittelujakson arvioinnin kriteereihin. Mikäli ohjaava opettaja havaitsee, ettei opettajaopiskelija saavuta harjoittelujaksolle asetettuja tavoitteita harjoittelusuunnitelman mukaisella työpanoksella, voi hän määrätä opiskelijan täydentämään suoritustaan. Täydennystehtävä määritellään yksilöllisesti tapaus kerrallaan. Mahdollisesta hylkäämisestä päätetään opiskelijan kuulemisen jälkeen johtavan rehtorin järjestämässä kokouksessa, johon osallistuvat johtava rehtori ja opiskelijaa ohjanneet opettajat.

SAVONLINNAN NORMAALIKOULU - PALAUTTEET JA ARVIOINTI

Opiskelija pitää harjoittelun aikana **vapaamuotoista päiväkirjaa tai muutoin dokumentoi harjoitteluaan**. Tarkoituksena on analysoida omaa työtä (esim. suunnittelu, aineenhallinta, havainnollistaminen, yleinen tuki, oppitunnin johtaminen, työtavat, oppilaiden oppimisen arviointi), luokan oppilaiden toimintaa ja saamaansa ohjausta. Tämä tukee harjoitteluraportin laatimista. Harjoitteluraportit toimitetaan luokan lehtorille ja muille ohjausta antaville lehtoreille.

Jokainen opetusharjoittelija saa arviointia toiminnastaan myös vertaisarviointina työpariltaan/luokkaryhmän jäseneltä. Palaute voi olla suullista sekä kirjallista. Ohjauksissa sovitaan, mihin seikkoihin vertaisarvioinnissa kunkin harjoittelijan kohdalla kiinnitetään erityistä huomiota.

Vertaispalautetta annetaan käyttäen **vertaispalautelomaketta**. Tunnin seuraajan tulee osallistua palautekeskusteluun mahdollisuuksien mukaan. Kirjallista vertaispalautetta hyödynnetään harjoitteluraportissa. Jokainen opiskelija johtaa ainakin yhden arviointikeskustelun.

10. Opetuksen perusteiden harjoittelun arviointikriteerit

Sisältö	Hylätty	Hyväksytty
Opetuksen suunnittelu	Opiskelija ei tunne opetussuunnitelmaa eikä osaa soveltaa sitä opetuksen suunnittelussa. Opiskelija ei tunnista oppilaiden kehitystasoa. Opiskelija ei osaa liittää opetustaan aiemmin opittuun.	Opiskelija tuntee opetussuunnitelman ja osaa käyttää sitä opetuksensa suunnittelussa. Opiskelija kehittelee ja suunnittelee opetusta tavoitteellisesti ja käyttää tarkoituksenmukaisia oppimateriaaleja opetuksessa.
Opetuksessa tarvittava sisältötieto.	Opiskelijan aineenhallinnassa on vakavia puutteita. Opiskelija ei osaa käyttää keskeisiä työtapoja. Opiskelija ei tunnista oppilaiden erilaisia oppimistarpeita. Opiskelija ei osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa opetuksessa.	Opiskelijan aineenhallinta on riittävä. Opiskelija käyttää erilaisia työtapoja opettamiensa ryhmien oppimistarpeiden mukaisesti. Opiskelija käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisesti.
Vuorovaikutus	Opiskelija ei osaa rakentaa vuorovaikutusta oppilaiden kanssa. Opiskelija aiheuttaa toiminnallaan ristiriitaitilanteita luokassa. Opiskelija käyttäytyy epäasiallisesti oppilaita, opiskelijatovereita tai ohjaavia opettajia kohtaan.	Opiskelija toimii luontevasti, määrätietoisesti ja yhteistyökykyisesti. Opiskelija kehittää oma-aloitteisesti vuorovaikutustilanteita. Opiskelija ymmärtää oppitunnin sujumisen yhteisvastuullisena tehtävänä.
Arviointitaidot	Opiskelija ei osaa käyttää keskeisiä arviointimenetelmiä.	Opiskelija osaa käyttää keskeisiä arviointimenetelmiä.
Asennoituminen ammatilliseen kehittymiseen ja reflektion taidot	Opiskelija ei ota vastaan palautetta eikä osaa muuttaa toimintaansa. Opiskelija ei osaa arvioida omaa toimintaansa. Opiskelija ei toimi vastuullisesti harjoitteluun liittyvissä tehtävissä.	Opiskelija analysoi oppimaansa, asettaa uusia tavoitteita ja soveltaa oppimaansa. Opiskelija toimii vastuullisesti harjoittelussa. Opiskelija tunnistaa oman toimintansa taustalla olevia arvoja, asenteita ja olettamuksia.

Raportointi ja portfoliotyöskentely	Raportissa ja portfoliotyöskentelyssä on suuria puutteita.	Raportti on asiallinen ja ammatillista kehittymistä kuvaava. Portfoliotyöskentely on tavoitteellista ja tarkoituksenmukaista.
-------------------------------------	--	---

11. Opetuksen perusteiden harjoittelun ohjeellinen kuormittavuus

Kontaktiopetus	90 t
Opetuksen seuraaminen (sisältää pohjatunnit)	20–28 (12 x 75 min.)
Oppituntien pitäminen	22–30 (13 x 75 min.)
Ohjaus (henkilökohtainen ohjaus, ryhmäohjaus, suuryhmäohjaukset, tiedotustilaisuus ja palautetilaisuus)	34 t
Koulun muu toiminta	6 t
Itsenäinen työ	99 t
Opetuksen suunnittelu, ennakkotehtävä, raportointi ja muut kirjalliset tehtävät	
Yhteensä	189 t

